

Sygn. akt IV U 1444/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 stycznia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Beata Urbańska-Woike
Protokolant:	st. sekr. sądowy Alicja Dąbrowska

po rozpoznaniu w dniu 24 stycznia 2017 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy K. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o prawo do renty socjalnej

na skutek odwołania K. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 29 sierpnia 2016 r. nr (...)

o d d a l a o d w o ł a n i e

SSO Beata Urbańska-Woike

Sygn. akt IV U 1444/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 sierpnia 2016 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O., na podstawie ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2013 r., poz. 982 ze zm.) oraz ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2015, poz. 748 ze zm.), odmówił **K. B.** przyznania prawa do renty socjalnej.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, że ubezpieczona nie spełnia warunku całkowitej niezdolności do pracy określonej ww. przepisami, co jest niezbędną przesłanką do dochodzenia prawa do renty socjalnej, bowiem orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 25 sierpnia 2016 r. wnioskodawczyni nie została uznana za osobę całkowicie niezdolną do pracy.

Odwołanie od tej decyzji wniosła **K. B.**, domagając się jej zmiany i przyznania prawa do renty socjalnej.

W uzasadnieniu odwołująca podniosła, że jaskra , na którą cierpi czyni ją całkowicie niezdolną do pracy . Wniosła o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego lekarza z zakresu okulistyki.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

W uzasadnieniu wskazał, że roszczenie wnioskodawczynie o przyznanie renty socjalnej jest w świetle orzeczenia Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 25 sierpnia 2016 r. bezzasadne.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

K. B. , ur. (...), z zawodu ciastkarz , pozostaje bez pracy od 2014 r. Orzeczeniem z dnia 17 grudnia 2015 r. Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w O. zaliczył skarżącą do osób o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności , okresowo – do dnia 31.12.2017 r. , z przyczyny o symbolu 04-O. Z treści orzeczenia wynika, iż niepełnosprawność istnieje od wczesnego dzieciństwa. W dniu 23 maja 2016 r. wymieniona wystąpiła do organu rentowego z wnioskiem o przyznanie mu prawa do renty socjalnej.

(okoliczności bezsporne)

Lekarz Orzecznik ZUS w orzeczeniu z dnia 01 sierpnia 2016 r. nie stwierdził u wnioskodawczynie całkowitej niezdolności do pracy.

W wyniku sprzeciwu skarżącej od tego orzeczenia sprawa skierowana została do Komisji Lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z dnia 25 sierpnia 2016 r. uznała, że wnioskodawczynie nie jest całkowicie niezdolna do pracy.

(okoliczności bezsporne)

W celu ustalenia czy odwołująca jest całkowicie niezdolna do pracy, ewentualnie, kiedy ta niezdolność do pracy powstała, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego –lekarza z zakresu okulistyki

W pisemnej opinii z dnia 22 listopada 2016 r. biegła okulista rozpoznała u wnioskodawczynie astygmatyzm krótkowzroczny oka prawego ,astygmatyzm z wysoką krótkowzrocznością oka lewego oraz jaskrę prostą obu oczu

W oparciu o przeprowadzone badanie oraz wyniki badań specjalistycznych uznała, że ubezpieczona nie jest całkowicie niezdolna do pracy.

W uzasadnieniu opinii biegła podała, że w chwili badania w odpowiednich szklach korekcyjnych skarżąca ma pełną ostrość widzenia okiem prawym i dobrą okiem lewym . Powyższe nie czyni jej osobą całkowicie niezdolną do pracy . Brak przy tym przesłanek do uznania ,by za całkowicie niezdolną do pracy można było ją uznać przed 18 rokiem życia .

(dowód: opinia sądowo - lekarska k. 12-13)

Wnioskodawczynie w piśmie procesowym z dnia 10 stycznia 2017 r. wniosła o dopuszczenie dowodu z opinii uzupełniającej biegłej z zakresu okulistyki celem wyjaśnienia ,czy stan jej zdrowia uzasadnia uznanie jej a osobę częściowo niezdolną do pracy . Na rozprawie w dniu 24 stycznia 2017 r. skarżąca kwestionując sporządzoną opinię powołała się na aktualne wyniki badań okulistycznych z dnia 17 stycznia 2017 r. - świadczące w jej przekonaniu o pogorszeniu stanu zdrowia - oraz orzeczenie o umiarowym stopniu niepełnosprawności na okres do dnia 31.12.2017 r. , o symbolu przyczyny niepełnosprawności 04-O ,stwierdzające , iż niepełnosprawność istnieje od wczesnego dzieciństwa .

Sąd Okręgowy rozważył, co następuje:

Odwołanie od przedmiotowej decyzji ZUS w świetle ustalonego stanu faktycznego i obowiązujących przepisów prawa nie zasługiwało na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2013, poz. 982 ze zm.), renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej **całkowicie niezdolnej do pracy** z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18 roku życia;
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej- przed ukończeniem 25 roku życia;
- 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Z kolei ustęp 2 tego artykułu statuuje, iż osobie, która spełnia warunki określone w ust. 1, przysługuje: renta socjalna stała - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest trwała; renta socjalna okresowa - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest okresowa.

Jak stanowi art. 5 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej, ustalenie całkowitej niezdolności do pracy dokonywane jest na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2015 r., poz. 748 ze zm.), w myśl zaś art. 15 pkt 1, wymienione w nim przepisy tej ustawy, w tym art. 12-14, art. 107 i art. 118 ust. 1-5, w sprawach nieuregulowanych w ustawie z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej, stosuje się odpowiednio.

Zgodnie z dyspozycją art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest natomiast osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy (ust. 2).

Równocześnie, stosownie do treści art. 13 ust. 1 powołanej ustawy, przy ocenie stopnia i trwałości niezdolności do pracy oraz rokowania, co do odzyskania tej zdolności uwzględnia się stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia, jak również możliwość wykonywania dotychczasowej pracy, względnie możliwość przekwalifikowania zawodowego. W myśl ust. 2, trwałą niezdolność do pracy orzeka się, jeżeli według wiedzy medycznej nie ma rokowań odzyskania zdolności do pracy.

Z wydanej w przedmiotowej sprawie opinii biegłej wynika, że odwołująca pomimo stwierdzonych u niej schorzeń nie jest osobą całkowicie niezdolną do pracy.

Podkreślenia wymaga, że wątpliwości nie budziła zarówno fachowość biegłej sądowej jak i rzetelność przeprowadzonego przez nią badania. Opinia w sposób przejrzysty obrazuje stan zdrowia ubezpieczonej i w oparciu o aktualne wskazania wiedzy medycznej kategorycznie rozstrzyga kwestię wpływu rozpoznanych u skarżącej schorzeń na zdolność do pracy. Odpowiada też na wszystkie istotne pytania, w pełni realizując dyspozycję Sądu wyrażoną w sentencji postanowienia o powołaniu biegłego sądowego.

Sąd uznał za wiarygodne wnioski wynikające z opinii biegłej, albowiem sporządzona została w sposób rzetelny, po osobistym przebadaniu ubezpieczonej oraz analizie dokumentacji zgromadzonej w aktach rentowych i medycznej przedstawionej przez wnioskodawczynię, przy czym biegła legitymowała się fachową wiedzą oraz odpowiednim doświadczeniem zawodowym. W ocenie Sądu, dokonana przez biegłą diagnoza schorzeń występujących u wnioskodawczyni jest miarodajna, zaś wnioski wynikające z opinii korespondują ze zgromadzoną dokumentacją oraz bazują na wynikach przeprowadzonych badań, co czyni opinię wewnętrznym spójną, logiczną i kompletną.

Z tych też powodów Sąd w pełni podzielił wnioski wynikające z wydanej w sprawie opinii sądowo – lekarskiej o braku u opiniowanej całkowitej niezdolności do pracy.

Sąd pominął wniosek dowodowy skarżącej o uzupełnianie sporządzonej opinii w kierunku ustalenia ewentualnej częściowej niezdolności do pracy wnioskodawczyni. W świetle powołanych powyżej przepisów prawa powyższa kwestia pozostaje bez wpływu na prawo do renty socjalnej, które uzależnione jest od występowania wyłącznie

całkowitej niezdolności do pracy . Z kolei przedłożona w dniu rozprawy historia choroby skarżącej potwierdza prawidłowość rozpoznania przedstawionego przez biegłą z zakresu okulistyki .

Odnosząc się z kolei do treści orzeczenia o stopniu niepełnosprawności skarżącej zaznaczyć należy, iż zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (obecnie tekst jedn.: Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.), do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą w celu pełnienia ról społecznych czasowej albo częściowej pomocy innych osób . Nie jest to jednoznaczne z występowaniem co najmniej znacznego ograniczenia zdolności do pracy zgodnej z poziomem kwalifikacji , co stanowi o częściowej (nie całkowitej) niezdolności do pracy . W orzecznictwie Sądu Najwyższego niejednokrotnie rozważano ewentualny wpływ orzeczeń o niepełnosprawności na ustalenie niezdolności do pracy w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach. Analiza tych orzeczeń (zwłaszcza wyroków z 11 lutego 2005 r., I UK 177/04 OSNP z 2005 r. Nr 18, poz. 290, z 11 marca 2008, I UK 286/07 OSNP 2009 nr 13-14, poz. 178 i z 17 lutego 2009 r., I UK 233/08, LEX nr 736713) prowadzi do wniosku, że orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności nie przesądza o ustaleniu niezdolności do pracy w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach (a także w rozumieniu ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej, Dz. U. Nr 135, poz. 1268 z późn. zm.). Nie są to pojęcia tożsame . Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 lutego 2009 r. I UK 233/08 podkreślił , że niepełnosprawność jest pojęciem szerszym od niezdolności do pracy , co oznacza, iż każda osoba niezdolna do pracy w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach jest osobą niepełnosprawną , ale nie każda osoba niepełnosprawna (w tym w stopniu umiarkowanym) jest osobą niezdolną do pracy .

W wyroku z dnia 11 marca 2008 r. I UK 286/07 Sąd Najwyższy podkreślił odmiennność celów i przesłanek ustalenia stopnia niepełnosprawności i niezdolności do pracy. Zgodnie z definicją zawartą w słowniku zamieszczonym w art. 2 pkt 10 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych niepełnosprawność oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy. Niepełnosprawność oznacza zatem inną sytuację socjalną określonej osoby. W związku z niepełnosprawnością przysługują też inne świadczenia. Mają one na celu umożliwienie dalszej pracy osobie niepełnosprawnej oraz zapobieżenie jej społecznej alienacji. Stąd też w przypadku orzekania o niepełnosprawności obok oceny stanu zdolności do pracy uwzględnia się zdolność osoby do pełnienia ról społecznych, co nie odgrywa roli przy orzekaniu o niezdolności do pracy na gruncie ustawy emerytalnej. Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 13 listopada 2013 r. III AUa 355/13 podkreślił także , iż brak jest podstaw do utożsamiania pojęć prawnych „niezdolności do pracy „ oraz „niepełnosprawności „, skoro każde z tych pojęć posiada odmienną definicję legalną .

A zatem uznać należy , iż posiadany przez ubezpieczoną umiarkowany stopień niepełnosprawności nie podważa zasadności opinii biegłej O. B. .

Odwołująca nie spełnia zatem przesłanki całkowitej niezdolności do pracy w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej, dlatego też odwołanie od zaskarżonej decyzji należało oddalić.

Wobec powyższych okoliczności, na mocy powołanych przepisów prawa materialnego oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

SSO B. Urbańska – Woike